

Olomouc dne 25. listopadu 2021

Č. j.: MZP/2021/570/1549

Vyřizuje: Ing. Olga Mynářová

Tel.: 267 123 805

E-mail: olga.mynarova@mzp.cz

GEOCENTRUM, spol. s r.o.

Tř. Kosmonautů 1143/8B

779 00 Olomouc

„Hlavní polní cesta HC1 a interakční prvky IP17, IP18 v katastrálním území Litenčice“

Dne 29. 10. 2021 jsme obdrželi Vaši žádost o vyjádření k akci „Hlavní polní cesta HC1 a interakční prvky IP17, IP18 v katastrálním území Litenčice“. Jak ve své žádosti uvádíte, rozsah a základní charakter projektové dokumentace byl vymezen plánem společných zařízení, který byl vypracován v rámci komplexních pozemkových úprav v katastrálním území Litenčice. K záměru na vyhotovení komplexních pozemkových úprav v daném území jsme udělili stanovisko č.j. 34841/ENV/16, 922/570/16 ze dne 2. 6. 2016.

Za státní správu geologie z hlediska evidence zájmů chráněných zákonem č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“), jsme Vás již ve výše citovaném stanovisku upozornili, že je na řešeném území ověřeno výhradní ložisko cihlářské suroviny Litenčice (3050300) se stanoveným chráněným ložiskovým územím. Na toto ložisko se vztahuje územní ochrana ve smyslu zásad horního zákona. Pro úplnost dodáváme, že podle veřejně dostupné evidence Surovinový informační systém do katastrálního území Litenčice zasahuje též ložisko „zemní plyn – ropa“ Strabenice (130005) a Salaš (040011). Další podrobnosti, včetně konkrétních zákresů, jsou k uvedeny v citovaném informačním systému, který je k dispozici na stránkách České geologické služby.

V rámci naší působnosti, vymezené ustanovením § 19 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a příslušnosti podle ustanovení **§ 108 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů**, ve znění pozdějších předpisů, k předloženému záměru konstatujeme, že je obecně při návrhu, projektu a vlastní realizaci komplexních pozemkových úprav (tedy i jednotlivých záměrů realizovaných na základě plánu společných zařízení) nezbytné mimo jiné uplatňovat především opatření k zajištění účinného zadržení vody v krajině z hlediska nežádoucích vlivů klimatických změn a extrémů, které jsou příčinou postupného dlouhodobého vysychání půdního horizontu a krajiny vůbec, anebo naopak způsobují jevy jako jsou bleskové povodně, a s tím spojené splachy a eroze úrodných vrstev půdy.

Současně musí být při samotné realizaci těchto úprav postupováno v souladu s právními předpisy na ochranu těch kterých hodnot, které jsou chráněny zvláštními právními předpisy.

Zpracovatel projektu musí ve vztahu k morfologii území klást důraz zejména na taková opatření, která jsou efektivní a napomáhají k zadržení vody v krajině a jsou přínosná z hlediska zlepšení dlouhodobě neuspokojivého stavu, který má vliv na celou hydrologii kulturní i přirozené krajiny. Na lokalitách podle jejich charakteru a tam, kde je to technicky možné a nejsou zde žádné závažné důvody, které by bránily realizaci takových opatření, je nezbytné navrhnout přírodě blízká opatření k zadržení vody v krajině či zpomalení jejího odtoku. Návrh a realizace komplexních pozemkových úprav by obecně měl v rámci možností zahrnovat i takové úpravy, které nejen zabraňují vodní erozi a umožňují bezpečný odtok vody, ale příznivě ovlivňují vodní poměry v dané oblasti tím, že odtok vody naopak zpomalují a alespoň poměrnou část vody v krajině zadržují. Nutno rovněž pamatovat na opatření ke snížení účinků bleskových povodní či živelného odtoku vody a odnosu půdy po přívalových srážkách z lokalit, které jsou k těmto procesům obzvláště náchylné a předejít tak škodám na zdraví, majetku, zvířatech a životním prostředí.

Obecně k realizaci projektu komplexních pozemkových úprav (a následně záměrů z těchto přijatých úprav vyplývajících) z hlediska ochrany jakosti a vydatnosti podzemních a povrchových vod, pozitivního ovlivnění odtokových poměrů v krajině, ochrany proti povodním a boji proti suchu, zakotvených v úvodním ustanovení § 1 odst. 1 a 2 vodního zákona doporučujeme, aby realizované záměry byly mimo jiné zaměřeny především na návrh efektivních opatření, podporujících vyvážený vodní režim v krajině, na vhodný způsob hospodaření na zemědělských pozemcích (nebo jeho nezbytnou úpravu či změnu), s funkčními prvky zamezujícími vodní erozi půdy i jejímu vysychání, a které mají potenciál ke zpomalení odtoku srážkových vod z krajiny. V této souvislosti doporučujeme, aby byla v maximální míře posouzena možnost rozdělení velkých zemědělských pozemků v rámci obnovy polních cest s výsadbou dřevin (ve formě remízků či liniové výsadby podél polních cest apod.), o vhodné druhové skladbě a dalších v dané oblasti vhodných opatření, odpovídajících jejímu geomorfologickému, hydrologickému, klimatickému i krajinnému charakteru. Současně je nezbytné do projektu i realizace jednotlivých záměrů vhodně zahrnout a zakomponovat stávající zeleň (zejm. keřové porosty a stromy) a respektovat tuto původní zeleň či její fragmenty a navázat na ně vhodnými výsadbami či tvorbou funkčních ploch. Obecně platí, že je zcela nepřipustné v rámci realizace komplexních pozemkových úprav (včetně plánů společných zařízení a v této souvislosti i následných realizací jednotlivých záměrů) takovéto vzrostlé dřeviny, pro jejich nenahraditelné spektrum ekologických a krajinnotvorných funkcí, a pozitivních vlivů na vodní režim dané oblasti z krajiny, odstraňovat.

Pro úplnost za úsek **ochrany zemědělského půdního fondu** (dále jen „ZPF“) upozorňujeme, že ochrana zemědělských půd před erozí je řešena ve vyhlášce č. 240/2021 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 7. 2021. Obecně přitom platí, že veškeré záměry realizované v souvislosti s navrženou komplexní pozemkovou úpravou (resp. plánem společných zařízení) musí zohledňovat i případná erozní ohrožení zemědělských půd v krajině. V daném případě je rovněž třeba zohledňovat závěry souhlasného stanoviska příslušného orgánu ochrany ZPF uděleného k návrhu plánu společných zařízení ve smyslu zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů.

S pozdravem

Ing. Radek Pallós
ředitel odboru výkonu státní správy VIII
podepsáno elektronicky